

ОТЗЫВ

зарубежного консультанта, доктора PhD, профессора Ян Данека на диссертацию Сармантаева Аяна Сапаровича на тему: «Формирование познавательной активности учащихся начальных классов на уроках физической культуры посредством национальных подвижных игр», представленную на соискание степени доктора философии (PhD) по специальности «8D01301 - Педагогика и методика начального обучения»

В современной педагогике несмотря на значительное количество работ по различным аспектам физического воспитания учащихся, изучение народных игр привлекало внимание таких отраслей знаний, как история, этнография, антропология, этнопедагогика, этнопсихология, теория и методика физического воспитания.

На самой ранней ступени развития человеческой культуры игра приобретает характер первоначальной формы физического совершенствования человека - труда. Она помогает всестороннему физическому, психическому и умственному развитию людей, особенно молодого поколения.

Диссертантом обосновано, что вопросы формирования познавательной активности учащихся начальных классов на уроках физической культуры посредством национальных подвижных игр не нашли должного освещения в психолого-педагогических исследованиях и остаются малоизученными. Поэтому не случайно обращение А. Сармантаева к данной проблеме.

В своем исследовании А. Сармантаев опирается на ценный фактический материал для педагогической интерпретации в области - формирования познавательной активности учащихся начальных классов на уроках физической культуры посредством национальных подвижных игр.

В этом контексте, соискатель предпринимает научно-исследовательский подход к целостному решению проблемы организации национальных подвижных игр в начальной школе.

В силу этого, происходящая в настоящее время политическая, экономическая и социально-психологическая перестройка общества поставила проблему не только преобразования многих сторон жизнедеятельности человека, но и преобразование самого человека - его сознания и мировоззрения, его отношения ко многим явлениям общественной жизни. Все это непосредственно относится и к сфере физической культуры.

Кризис государственной системы физического воспитания, присущий настоящему времени, и относительная неготовность самой физической культуры развиваться вне этой системы обернулись для общества рядом негативных последствий, отразившихся в исключении данного явления из жизнедеятельности человека.

Диссертационное исследование представляет собой целостную работу, характеризующуюся единством сформулированных диссертантом гипотезы,

цели, задач, результатов исследования и выводов, и также их органической взаимосвязью между собой и подчиненностью ведущей идее исследования. Выводы каждого раздела определяют решение поставленных задач и отражают полученные автором научные результаты. Выносимые на защиту положения соответствуют поставленным задачам диссертационного исследования.

Полученные соискателем результаты решают обоснованную им проблему, имеют теоретическую и практическую значимость, так как диссертантом разработаны и внедрены: учебно-методический комплекс элективного курса «Методика организации национальных подвижных игр в начальной школе» для специальности «Педагогика и методика начального обучения»; дополнения к типовым программам психолого-педагогических дисциплин (Педагогика. Теория и методика воспитательной работы, а также спецкурса по исследуемой проблеме, с раскрытием содержания национальных подвижных игр в начальной школе. Таким образом, практические результаты исследования представляются весомыми.

Создание в учебном процессе вуза специально организованной учебно-воспитательной деятельности студентов в соответствии с выявленными педагогическими условиями, обеспечило успешную организацию процесса формирования познавательной активности учащихся начальных классов на уроках физической культуры посредством национальных подвижных игр, что подтверждают результаты формирующего эксперимента, а также справки о внедрении результатов исследования.

Умение автора видеть актуальные проблемы современной педагогики, способность аналитически решать поставленные перед ним задачи и добиваться максимальных результатов, свидетельствуют, на наш взгляд, об его исследовательской зрелости, многолетнем практическом опыте и возможности осуществить в перспективе реализацию всех поставленных задач формирования культуры здоровья обучающихся.

Выводы, к которым приходит диссертант, несомненно, будут полезны исследователям, методистам-практикам, а также преподавателям, проявившим серьезную заинтересованность проблемой формирования национальных подвижных игр в начальной школе.

Несомненно, разработка научно-теоретической и практической сторон исследуемой проблемы является значимой и своевременной, отражая потребность развития научного знания и реальной практики физического воспитания младших школьников.

Соискатель проявил личностные качества как исследователь, педагог с многолетним стажем работы в вузе, глубоко владеющего прочными знаниями в области физического воспитания.

Результаты диссертационного исследования опубликованы в журналах с импакт-фактором по базе Scopus, в изданиях рекомендованных Комитетом по обеспечению качества в сфере науки и высшего образования Министерства науки и высшего образования Республики Казахстан, а также в материалах международных, республиканских научно-практических конференций.

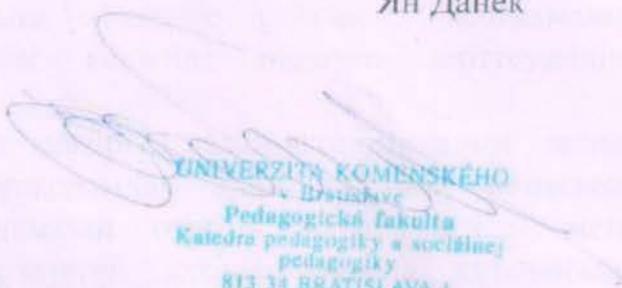
В целом, диссертация А.С.Сармантаева содержит новые научно-обоснованные результаты, использование которых внесет определенный вклад в развитие педагогической науки.

Представленная диссертация Сармантаева Аяна Сапаровича на тему: «Формирование познавательной активности учащихся начальных классов на уроках физической культуры посредством национальных подвижных игр» является логически завершенной и самостоятельной научной работой, по уровню выполненного исследования, степени новизны, теоретической и практической значимости, соответствует требованиям Комитета по обеспечению качества в сфере науки и высшего образования Министерства науки и высшего образования Республики Казахстан к диссертациям, а ее автор заслуживает присуждения ему искомой ученой степени доктора философии (PhD) по специальности 8D01301 - «Педагогика и методика начального обучения».

Зарубежный консультант:

доктор PhD, профессор факультета образования,
кафедры педагогики и социальной педагогики
Университета имени Я.А. Коменского
(Братислава, Словакия)

Ян Данек

UNIVERZITA KOMENSKÉHO
v Bratislave
Pedagogická fakulta
Katedra pedagogiky a sociálnej
pedagogiky
813 34 BRATISLAVA 1
Račianska 59

Шетелдік кеңесші PhD докторы, профессор Ян Данектің 8D01301-«Бастауышта оқыту педагогикасы мен әдістемесі» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін қорғауға ұсынылған Сармантаев Аян Сапаровичтің «Бастауыш сынып оқушыларының танымдық белсенділіктерін дене шынықтыру сабақтарында ұлттық-қозғалмалы ойындар арқылы қалыптастыру» тақырыбындағы диссертациялық жұмысына

Пікірі

Қазіргі педагогикада студенттердің дене тәрбиесінің әртүрлі аспектілері бойынша көптеген еңбектерге қарамастан, халық ойындарын зерттеу тарих, этнография, антропология, этнопеддагогика, этнопсихология, дене тәрбиесінің теориясы мен әдістемесі сияқты білім салаларының назарын аударды.

Адамзат мәдениеті дамуының ең алғашқы кезеңінде ойын адамның физикалық жетілуінің бастапқы формасы – еңбек сипатына ие болады. Ол адамдардың, әсіресе жас ұрпақтың жан-жақты физикалық, психикалық және психикалық дамуына көмектеседі.

Диссертациялық жұмыста бастауыш сынып оқушыларының дене шынықтыру сабағында ұлттық ашық ойындар арқылы танымдық іс-әрекетін қалыптастыру мәселелері психологиялық-педагогикалық зерттеулерде тиісті деңгейде қамтылмағаны және әлі де аз зерттелгендігі дәлелденген. Сондықтан А.Сармантаевтың бұл мәселеге тоқталуы бекер емес.

А.Сармантаев өз зерттеулерінде саладағы педагогикалық түсіндіру үшін құнды деректік материалға сүйенеді – бастауыш сынып оқушыларының танымдық белсенділіктерін дене шынықтыру сабақтарында ұлттық-қозғалмалы ойындар арқылы қалыптастырады.

Осы тұрғыда ізденуші бастауыш мектепте ұлттық - қозғалмалы ойындарды ұйымдастыру мәселесін кешенді шешуге зерттеушілік көзқарасты қолға алып отыр.

Осыған байланысты қоғамдағы қазіргі саяси-экономикалық және әлеуметтік-психологиялық қайта құрылымдау адам өмірінің көптеген аспектілерін өзгертумен қатар, адамның өзін - оның санасы мен дүниетанымын, қоғамдық өмірдің көптеген құбылыстарына қатынасын өзгерту мәселесін қойды. Мұның бәрі дене шынықтыру саласына тікелей қатысты болып отыр.

Қазіргі заман талабына сай мемлекеттік дене тәрбиесі жүйесінің дағдарысы және дене шынықтырудың өзінің осы жүйеден тыс дамуға салыстырмалы түрде дайын болмауы қоғам үшін бірқатар келеңсіз салдарға айналды, бұл құбылыстың адам өмірінен шеттетілуінен көрініс тапты. Диссертациялық зерттеу – диссертант тұжырымдаған гипотезаның, мақсаттардың, міндеттердің, зерттеу нәтижелері мен тұжырымдарының бірлігімен, сондай-ақ олардың бір-бірімен органикалық байланысымен және зерттеудің жетекші идеясына бағынуымен сипатталатын тұтас жұмыс. Әрбір бөлімнің қорытындылары алға қойылған міндеттердің шешімін анықтайды

және автор алған ғылыми нәтижелерді көрсетеді. Қорғауға ұсынылған ережелер диссертациялық зерттеудің міндеттеріне сәйкес келеді.

Зерттеуші алынған нәтижелертеориялық және практикалық мәнге ие, өйткені диссертант әзірлеп дайындаған бастауыш сыныптарға арналған «Дене шынықтыру. Ұлттық-қозғалмалы ойындар» атты элективті курсы оқу-әдістемелік кешені мәселені шешіп отыр.

Мамандық бойынша элективті курсының «Бастауыш оқытудың педагогикасы мен әдістемесі»; психологиялық-педагогикалық пәндердің типтік бағдарламаларына толықтырулар (Педагогика. Тәрбие жұмысының теориясы мен әдістемесі, сонымен қатар бастауыш сыныптағы ұлттық қозғалмалы ойындардың мазмұнын аша отырып, зерттелетін мәселе бойынша арнайы курстар. Сонымен, практикалық зерттеу нәтижелері маңызды болып көрінеді.

Белгіленген педагогикалық шарттарға сәйкес университеттің оқу-тәрбие үрдісінде студенттердің арнайы ұйымдастырылған оқу іс-әрекетін құру, дене шынықтыру сабағында ұлттық қозғалмалы ойындар арқылы бастауыш сынып оқушыларының танымдық іс-әрекетін қалыптастыру үдерісін табысты ұйымдастыруды қамтамасыз етті. Қалыптастырушы эксперимент нәтижелерімен, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін жүзеге асыру сертификаттарымен расталады.

Автордың қазіргі педагогиканың өзекті мәселелерін көре білуі, өзіне жүктелген міндеттерді аналитикалық тұрғыдан шешіп, барынша нәтижеге қол жеткізуі, біздің ойымызша, оның ғылыми-зерттеушілік кемелдігін, көп жылдық практикалық тәжірибесін және болашақта іске асыру қабілетін айғақтайды. Оқушылардың денсаулық мәдениетін қалыптастырудың барлық міндеттерін жүзеге асырады.

Диссертанттың жасаған тұжырымдары зерттеушілерге, әдіскер-практиктерге, сондай-ақ бастауыш мектепте ұлттық қозғалмалы ойындарды қалыптастыру мәселесіне үлкен қызығушылық танытқан мұғалімдерге пайдалы болары сөзсіз.

Зерттелетін мәселенің ғылыми-теориялық және практикалық аспектілерін дамыту ғылыми білім мен бастауыш сынып оқушыларының дене тәрбиесінің нақты тәжірибесін дамыту қажеттілігін көрсететін маңызды және дер кезінде жасалғаны сөзсіз.

Ізденуші жоғары оқу орнында көпжылдық тәжірибесі бар, дене шынықтыру саласында терең білімі бар ғылыми қызметкер, оқытушы ретінде жеке қасиеттерін көрсетті.

Диссертациялық зерттеу нәтижелері Scopus базасындағы импакт-факторы бар журналдарда, Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігінің Ғылым және жоғары білім беру сапасын қамтамасыз ету комитеті ұсынған басылымдарда, сондай-ақ халықаралық, республикалық ғылыми-практикалық конференциялардың материалдарында жарық көрді.

Жалпы, А.С.Сармантаевтың диссертациясында жаңа дәлелді нәтижелер бар, оларды қолдану педагогика ғылымының дамуына белгілі бір үлес қосады.

Сармантаев Аян Сапарұлының «Бастауыш сынып оқушыларының танымдық белсенділіктерін дене шынықтыру сабақтарында ұлттық-қозғалмалы ойындар арқылы қалыптастыру» тақырыбындағы ұсынылған диссертациясы орындалған, зерттеу деңгейі, білім дәрежесі тұрғысынан логикалық аяқталған және өзіндік ғылыми жұмыс болып табылады. Жаңалығы, теориялық және практикалық маңыздылығы, Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі Ғылым және жоғары білім саласындағы сапаны қамтамасыз ету комитетінің диссертацияларға қойылатын талаптарына сәйкес келеді және оның авторы 8D01301 – «Бастауышта оқыту педагогикасы мен әдістемесі» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін лайық деп есептеймін.

Шетелдік кеңесші:

Я.А Коменский атындағы
университеттің білім беру факультетінің
педагогика және әлеуметтік педагогика
кафедрасының профессоры, PhD, докторы
(Братислава қ., Словакия)

Ян Данек

Перевод совершил Шаб
Переводчик Смирнова Анар
Шабдарова Р.

Республика Казахстан, Карагандинская область, город Караганда, четвертое апреля две тысячи двадцать третьего года, я, Бельбаева Салтанат Негдатовна, нотариус нотариального округа Карагандинской области, лицензия № 0001105 от 23.07.2002 года, выдана Министерством юстиции Республики Казахстан, свидетельствую подлинность подписи переводчика **Смаиловой Анар Шабазовны**.

Личность переводчика установлена, дееспособность и полномочия проверены.

Зарегистрировано в реестре за № 450

Сумма за совершение нотариального действия: 104 тенге

Сумма за услуги технического и правового характера: 1725 тенге

Нотариус

Прошито и пронумеровано

На 6 (шесть) листов

ES7201106230404132450C348877

Нотариаттық іс-әрекеттің бірегей нөмірі / Уникальный номер нотариального действия